

Nyheter från Radiomuseet

Nr 76, 1 maj 2015

Ljud från en skönhet

Denna radio är en Sonora Bell tillverkad 1928 av Sonora Phonograph Inc. i USA. Den har stått tyst på Radiomuseet sedan år 2009 men i veckan fick Åke Kjellin igång den.

Radion är en gåva från Marie-Louise Franzén i Bromma och har med sina nio rör ett utmärkt fylligt ljud från sin nedåtriktade högtalare.

Radion har enbart ett mellanvågsband och är avsedd att anslutas till 120 Volt växelström. Den är registrerad på Radiomuseet som nummer RM4748.

Ett vackert bygge!

Bilder: Björn Carlqvist

Gothia Big Band återkommer på onsdag!

Vi får åter höra Lisbeth Kilander och vårt storband i full fart på Radiomuseet. Denna gång har man valt att ha framträdandet en onsdag kväll i stället för på en lördag som tidigare varit det vanligaste.

Det blir onsdagen den 29 april klockan 19-21

Alla vi alla som diggar swingmusik bör boka den kvällen.
Det kommer som vanligt att bli festligt.

Välkommen till vårmötet den 9 maj

Vid årets vårmöte får du träffa föreningens nyvalde ordförande Bo Sörensson, som berättar om allt spännande som just nu är på gång på Radiomuseet.

Bild Lars Lindskog

Årets vårmöte är förlagt till en månad tidigare än vanligt. Normalt brukar det hållas veckan efter nationaldagen omkring den 15 juni men i år blir det redan den 9 maj. Skälet är att vi vill presentera tekniken kring en hjärtstartare (defibrillator) som vi är på väg att införskaffa till Radiomuseet. Hjärtstartare är en apparat, som anskaffas till de flesta offentliga institutioner idag beroende på att de numera fungerar helt automatiskt och så bra att de kan användas även om läkare eller annan sjukvårdspersonal inte finns tillgänglig.

Bild: Lars Lindskog

Defibrillatorn och hjärtats funktion

Vår medlem, Bengt Lindberg, som tidigare arbetat som medicinteknisk chef vid Östra Sjukhuset i Göteborg är insatt i hur en defibrillator fungerar och hur den används. Han kommer att beskriva hjärtats funktion och hur en hjärtstartare kan återställa ett hjärta som inte fungerar.

Bild: Lars Lindskog

Radiomuseet blir handikappanpassat

Radiomuseet håller just nu att handikappanpassas! Vi får en redogörelse från Åke Kjellin om hur långt vi har kommit och när det kan vara dags för invigning av den nya trapphissen och handikapptoaletten. Här provåker Lennart Nilsson den nya hissen.

Bild: Jeanette Nilsson

Projekt nydaning av Radiomuseet

Ann Strömberg kommer att informerar om vårt projekt, som drivs tillsammans med de områdesansvariga. Det gäller första steget i Radiomuseets nydaning som handlar om att det spännande projektet att bygga "gateways" på Radiomuseet.

Bild: Magdalena Bibik

Det finns många skäl till att besöka Radiomuseet den 9 maj så glöm inte att boka in dagen! Och så blir det naturligtvis lotteri. Jeanette och Lennart Nilsson serverar dessutom jättegoda smörgåsar. "So don't miss it!"

Radiola transistorradio med märklig design

Jag hittade denna underbara radio på en loppis för en tid sedan, Vet ni något om denna? Den heter Radiola typ 7453, det finns en stämpel i den daterad aug. 1964. Fm-bandet täcker 88 -100.5 MHz och kabeln till fjärrkontrollen är 5 meter lång.

Det är en transistorradio, men gigantiskt stor 45 x 67 cm. Jag skulle bli jublande glad om ni vet något om tillverkningen.

Jag har sökt på nätet men inte hittat någon liknande.

Kurt Ström

Luleå

qrtan59@telia.com

Radiomuseet sett med holländska ögon

Casper and Monsieur Jacques in the famous Kröller Müller art museum in The Netherlands.

Casper arbetar på det Schweiziska företaget ASCOM som har specialiserat sig på att genom avancerad informationsteknologi knyta ihop verksamheten på stora sjukhus. Ett exempel från Norden där detta är genomfört är Danmarks näst största sjukhus i Herlev. Denna site ger en kort inblick i Ascoms verksamhet: <http://www.ascom.se/sw/index-se.htm>

När Casper besökte Göteborg på en tjänsteresa fick han tips om Radiomuseet och blev så imponerad att han skrev nedanstående artikel på holländska och publicerade den i mars 2015 i holländska *DKARS* Radio E magazineen*, som har 8000 (!) läsare varje månad. Vilken otroligt fin reklam för Radiomuseet i Göteborg!
*DKARS=Dutch Kingdom Amateur Radio Society.
Artikeln publiceras här fritt översatt från engelska:

Jag deltog i några dagars utbildning hos mitt företag som heter ASCOM och har sitt huvudkontor i Göteborg som jag inte besöker så ofta så efter arbetet bokade jag veckoslutet för att se Göteborg tillsammans med min fru. Efter lite sökande på Internet fann jag att där fanns ett stort Radiomuseum fyllt med över 900m² radioapparater, som vi bara inte kunde missa.

Det finns flera vägar att komma dit och jag beslöt att göra en båtfärd från stadens centrum. Efter en kort promenad genom ett område med högskolor och tekniska företag som Volvo, Ericsson m.fl. fann jag Anders Carlssons gata. Efter några trappor (det finns även hiss) anlände vi till en oas av utrustningar. Där fanns flera funktionärer och värden tog emot oss varmt och uppskattande. Detta är en grupp människor som passionerat försöker få all utrustning att fungera.

Föreningen heter Radiohistoriska Föreningen i Västsverige. Efter en kort visning låter de besökarna vandra runt fullständigt fritt. Jag blev förundrad över den perfekta ordningen av utrustningarna. Allt från de allra första modellerna – vilken underbar samling.

Där fanns all sorts TV-utrustning, bilradio och fartygsradio, 27 MHz CB telefoner, mätinstrument och ett stort antal HAM-radio. Även älskare av gammal militärutrustning från olika länder fick sitt lystmäte täckt. Alla kan finna någonting som han eller hon har i sin ägo.

Därefter förflyttade jag mig till ett schack med en fullt utrustad HF station. Man kan även sända ett QSO om man har en giltig radiolicens. En bra kommunikationsmottagare och en hygglig förstärkare med en dipolantenn kan definitivt säkerställa ett QSO med Holland. Jag väljer dock att fortsätta med att beundra de vackra radiorören, alla typer av mikrofoner och telegrafnycklar.

Det finns även ett omfattande bibliotek med alla sorters kommunikationsdokument på cirka 6000 titlar i form av böcker, tidskrifter och servicemanualer. De aktiva medlemmarna arbetar naturligtvis för att få ekonomin att gå ihop. De hyr ut sammanträdesrummet och säljer alla möjliga rör och andra komponenter. Deras rörförråd är imponerande.

Museet grundades ursprungligen 1983 av en liten amatörradiogrupp. Senare växte samlingen ihop med Industrimuseet i Göteborg. Sedan 1994 är hela samlingen belägen i toppvåningen av det nuvarande huset. Dessa historiska utrustningar skall man definitivt inte missa om man någonsin besöker Sverige. Gästfriheten är oerhörd. Även icke radioamatörer med intresse för elektroniska utrustningar kan inte tro sina ögon. Eftersom området är omgivet skolor finns det även en mindre samling av första generationens GSM-utrustning. I gästboken finner man ofta flera studenter än radioamatörer. De har också en webbsida <http://www.radiomuseet.se>

73, de Casper PA7DX and XYL Sophie
pa7dx@yahoo.com

Debattforum

Debatten om DAB i Danmark fortsætter!

Ur RADIOTEN Nr. 4/2015 saxar vi följande:

Tårekanalen

Giro 413: Efter det populære radioprogram blev flyttet fra FM til en DAB-kanal, er lyttertallet *desværre faldet med 76 procent*

Vi kan supplere denne triste DAB-historie med fortællingen om, at Danmarks Radio Generaldirektør **Maria Rørbye Rønn**, d. 25. februar 2015 i DR-byen ved conference om: **Fremtidens Radio** fortalte, at man med fuldt overlæg overfører de mest populære radioprogrammer **fra FM til DAB:**

For at tvinge lytterne til at købe en **DAB-radio**.

Dette er bestemt ikke nogen overraskelse for **Red.** og det er derfor også baggrunden for DAB-artiklen i R12.14, * med udsagnet:

DR dyrker dårlig radiomoral. Det kan sagtens tåle at blive **GENTAGET !**

Allerede ved DAB-konferencen okt. 2002 i Radiohuset/Rosenørns Allé proklamerede Radiodirektør **Leif Lønsmann:**

DR betyder: Digital Radio..., oplevet af *Red.*

*Artikeln var skriven av Bjarne S. Nielsen och publicerades fritt översatt i NfR nr 73 februari 2015 .

Christian Stödberg

Norge släcker FM-bandet redan år 2017

Den norska kulturministern Thorhild Widvej (højre) säger att villkoren för en släckning av FM-nätet nu är uppfyllda. Nu vill den norska regeringen släcka FM-nätet för NRK och de stora kommersiella aktörerna regionvis 2017 samt för de kommersiella lokala stationerna i några storstäder.

<http://radio.no/2015/04/norway-to-switch-off-fm-in-2017/>

Dessa planer väcker starkt motstånd från Norska Lokalradioförbundet. NRK och de kommersiella aktörerna blir de som tjänar mest på det hela och småföretagsamhet på radioområdet drabbas.

Således har den norska regeringen genom sitt beslut ignorerat att många besökande utländska bilister såväl turister som yrkestrafikanter inte kan lyssna på NRK P1 och andra samhällsviktiga kanaler.

Bedömare tror inte att besökande bilar från andra europeiska länder kommer att vara försedda med DAB-mottagare. Inget europeiskt land har hittills inklusive grannländerna Sverige och Finland beslutat om någon tidpunkt för avveckling av FM-radion. Kan inte utländska bilister nås med trafikinformation vid kriser kan detta bli ett synnerligen allvarligt problem. Flera miljoner besöker Norge varje år. Den norska DAB-lobbyn föreslog en lösning på detta dilemma: Sälj DAB-konvertrar vid gränsen (!)

Kort och gott: digitalövergången sker med tvång.

Det blir ett stort risktagande med tanke på att medievänorna ändras snabbt. Dock kan kulturministern möta på motstånd i Stortinget då Fremskrittspartiet är motståndare till en släckning av FM-nätet. Andra hyser oro för att tidsramen är för snäv när det gäller bl.a. bilradion.

Som omvärlden ser ut, riskerar Norge att bli sittande med svartepetter som varande det enda land som valt att släcka ned FM-nätet. FM är en världsstandard medan DAB bara en europeisk standard.

Det enda som kommer bli kvar på FM-bandet är lokalradion utanför de fyra största städerna. De ser dock ut att få lättade regler trots allt - om man inte vill gå över till DAB.

Christian Stödberg
c_stodberg@hotmail.com

Vår nye ordförande har ordet

Först vill jag tacka för förtroendet att få vara med och leda arbetet inom Radiohistoriska Föreningen och Radiomuseet. Att ta över efter Åke Kjellin känns ansvarsfullt och jag gläder mig åt att Åke kommer att fortsätta att hålla i de projekt, som han varit med om att starta. Nu fortsätter en i stort sett intakt styrelse att förvalta och utveckla föreningens verksamhet.

Vad har Radiohistoriska Föreningen för mål med sin verksamhet? Ett viktigt mål är att driva Radiomuseet. Museet får inte bara bli långa rader med hyllor med gamla radioapparater, museet måste ha ett eget liv. Därför pågår under sakkunnig ledning ett förändringsarbete, som skall göra Radiomuseet ännu mera intressant för våra besökare. Idag kan man med viss överdrift säga att "man ser inte skogen för bara trä'n", så förändringsarbetet kommer bland annat att lyfta fram enstaka delar av samlingarna och berätta mer om dessa och sätta in dem i sitt sammanhang.

Samtidigt vill jag framhålla den viktiga roll som våra områdesansvariga har i att ständigt förändra det som visas, så att en återkommande besökare alltid skall finna något nytt och spännande. Men Radiomuseet skall också vara en naturlig samlingsplats för alla med intresse av radiohistoria och teleteknik. Radiomuseet får inte bli alltför dominerande i verksamheten, så att föreningsverksamheten och kamratskapet inte får plats och tid.

Kvartalsmötena är en viktig samlingsplats, men vi måste också uppmuntra spontana möten för dem med gemensamma intressen. Föreningens och Radiomuseets resurser i form av lokaler, servering och konferensmöjligheter skall alltid stå till medlemmarnas förfogande. Det skall alltid vara naturligt att ha Radiomuseet som en träffpunkt.

Föreningen och museet skall inte vara en sluten värld, vi skall finnas med i samhället som en uppskattad partner. Föreningens deltagande i Bok och Biblioteksmässan och i Gammelvala skall fortsätta. Våra kurser skall vara tillgängliga för alla, inte bara våra medlemmar. Det finns mycket stora resurser och möjligheter och det gäller att utnyttja dessa.

Slutligen, Föreningen och Radiomuseet är helt beroende av alla frivilligarbetare som har områdesansvar, fixar kaffe och mackor till våra möten, håller vår radioaffär öppen, expedierar rör, sköter vår administration och vår hemsida och gör mycket, mycket mera. Vi måste se till att alla dessa förstår hur mycket vi uppskattar deras arbete så att de orkar fortsätta.

Bo Sörensson
bo@sorensson.se

Försäljning av komponenter varje onsdag e.m.

Bo Carlsson, som är ansvarig för komponentförsäljningen på Radiomuseet kommer att finnas tillgänglig under onsdag eftermiddag varje vecka för kunder som vill gå in i komponentförrådet och själva se vad som finns där. Andra tider kommer förrådet bara att kunna öppnas om det finns funktionärer som har tid att vara med.

Öppna allmänna guidningar på Radiomuseet

De öppna guidningarna fortsätter på tisdagar klockan 14-15 under våren 2015 fram till och med den 9 juni. Inbjudningar till dessa guidningar görs både via GP/Guiden samt via Radiomuseets hemsida och facebooksidea.

Nyheter från Radiomuseet

Deadline för juninumret nr 77 är måndagen den 18 maj 2015. Välkomna med bilder, kommentarer och inlägg till Nyheter från Radiomuseet! Vidarebefordra gärna Nyheter från Radiomuseet till vänner och bekanta, även till dem som bor långt borta.

Lars Lindskog
lars@lalind.se

Kalender

- Gothia Big Band spelar onsdagen den 29 april klockan 19 – 21 i Hugo Hammars sal
- Vårmöte lördagen den 9 maj 12.00.
- Höstmöte lördagen den 12 september 12.00
- Vintermöte lördagen den 28 november 12.00

Facebook

Jeanette Nilsson och Matts Brunnegård är våra två mycket aktiva redaktörer för Radiomuseets faceboksida. Deras inlägg kommer nu även direkt in på Radiomuseets hemsida och kan därigenom nå ändå fler läsare.

Adressen är som vanligt:

<http://www.facebook.com/home.php?#/pages/Goteborg-Sweden/Radiomuseet/136495834874?ref=ts>

Jeanette och Matts kan vi nå här:

Jeanette Nilsson

jeanette62373@hotmail.com

Matts Brunnegård

gjutaren26@gmail.com

Audionen

Audionen distribueras numera via e-post i pdf-format på samma sätt som Nyheter från Radiomuseet till samtliga medlemmar som inte speciellt begärt att få Audionen i pappersformat. Detta kan man göra genom att sända ett meddelande till info@radiomuseet.se De medlemmar som saknar e-postadress får automatiskt Audionen i pappersformat hem till sin brevlåda.

Deadline för Audionen nr 3 / 2015 är 16 augusti.

Numera redigerar jag tidningen i ett program som heter In Design. Programmet ligger på en dator på Radiomuseet som jag når via ett program som heter Team Viewer. När ni skriver en notis så kan ni skriva den i vilket ordbehandlingsprogram som helst bara jag kan öppna det. Jag måste sedan konvertera texten till andra fonter och fontstorlekar. Att skriva texten i ett mailprogram går också utmärkt så slipper jag konvertera den ett antal gånger. Bilder vill jag ha separat i jpg-format på 1-2 MB. Är bilderna tillräckligt stora så kan jag hantera dessa som jag vill för att få fram bästa bild. Lämna gärna flera bilder tagna från olika håll och försök att få bort eventuella skuggor.

Sven Persson

audionen@radiomuseet.se

Telefon: 0705-83 78 06

Kloka ord

Bild framsidan på tidskriften RADIO utgiven av Albert Bonniers Förlag, Stockholm Nr 9 / 1923

Ja, nog skall man väl få ljud i den här!

**Många hälsningar från
Radiohistoriska Föreningen i Västsverige**

Lars Lindskog
Redaktör
lars@lalind.se

Viktor Ohlsson
Webbmaster
viktor.ohlsson@von.pp.se

